

Hlášení akutních respiračních a chřipkových onemocnění (ARI/ILI) surveillance

Verze dokumentu 1.4. aktualizováno k 4.10.24

Východiska

Materiál je zpracován s cílem představit připravovaný systém automatizovaného hlášení akutních respiračních infekcí ARI a chřipkových onemocnění ILI ze strany praktických lékařů do Informačního systému infekčních nemocí (ISIN), části ARI, včetně doplnění aktuální sady hlášených parametrů.

Navržený systém bude implementován jako jedna z klíčových komponent plošného sledování epidemiologie infekčních nemocí. Implementace přispěje, vedle zpřesnění získávaných informací, k významnému omezení administrativní zátěže, kterou dnes představuje hlášení těchto dat z primárního lékařského terénu na krajské hygienické stanice.

Po technické stránce systém navazuje na již úspěšně zavedené hlášení dat do Centrální evidence očkování a respektuje stejné principy. Tedy zadávání dat odborným personálem poskytovatelů pouze jednou a v minimalizovaném rozsahu. V tuto chvíli je ze strany provozovatele otestován zápis ARI/ILI jak přes uživatelské rozhraní, tak přes rozhraní API. Ze strany KHS byl řádně otestován rovněž příjem těchto hlášení a bylo provedeno i pilotní zpracování dat. Projekt je tedy připraven k publikaci směrem k dodavatelům ambulantních informačních systémů, aby zajistili jeho implementaci v systémech lékařů.

Dojde-li ke schválení rozsahu sbíraných údajů ze strany dotčených odborných společností, bude dokumentace publikována a komunikována s dodavatelem klinických informačních systémů.

Pilotní provoz systému je plánován na sezonu 2024/2025 a následovat bude ostrý provoz.

Navržený rozsah hlášených parametrů

Poskytovatel (povinné položky)

- IČO
- PČZ
- IČP

Hlášení ARI/ILI

- Číslo pacienta (resortní ID pacienta) - **povinné**
- Datum narození (validační kontrola pro resortní ID) - **povinné**
- Datum vyšetření (datum) - **povinné**

- ILI (automaticky doplněno na základě konkrétní J diagnózy chřipky, případně pak manuálně na základě klinických příznaků – **automaticky doplněné**, nepovinné
 - Ano
 - Ne
- Diagnóza (číselník) - **aktualizováno**

Kód	Název
J00	Akutní zánět nosohltanu [nasopharyngitis acuta] (prosté nachlazení)
J02	Akutní zánět hltanu [pharyngitis acuta]
J02.0	Streptokokový zánět hltanu
J02.8	Akutní zánět hltanu způsobený jinými určenými organismy
J02.9	Akutní zánět hltanu NS
J03	Akutní tonsilitida
J03.0	Streptokoková tonsilitida
J03.8	Akutní tonsilitida způsobená jinými organismy
J03.9	Akutní tonsilitida NS
J04	Akutní zánět hrtanu a průdušnice [laryngitis et tracheitis acuta]
J04.0	Akutní zánět hrtanu
J04.1	Akutní zánět průdušnice
J04.2	Akutní zánět hrtanu i průdušnice
J05	Akutní obstrukční zánět hrtanu (krup) a hrtanové příklopky
J05.0	Akutní obstrukční zánět hrtanu (krup)
J05.1	Akutní epiglotitida
J06	Akutní infekce horních dých.cest na více místech a neurč.lokalizací
J06.0	Akutní zánět hltanu i hrtanu – laryngopharyngitis acuta
J06.8	Jiné akutní infekce horních dýchacích cest na více místech
J06.9	Akutní infekce horních dýchacích cest NS
J09	Chřipka způsobená identif. zoonózami nebo pandemických chřipkovým virem
J10.0	Chřipka se zánětem plic, jiný sezónní chřipkový virus identifikován
J10.1	Chřipka s jinými projevy na dýchacím ústrojí, sezónní chřipkový virus identifikován
J10.8	Chřipka s jinými projevy, sezónní chřipkový virus identifikován
J11	Chřipka, virus neidentifikován
J11.0	Chřipka se zánětem plic, virus neidentifikován
J11.1	Chřipka s jinými projevy na dýchacím ústrojí, virus neidentifikován
J11.8	Chřipka s jinými projevy, virus neidentifikován
J12	Virový zánět plic (pneumonie) nezařazený jinde
J12.0	Adenovirová pneumonie
J12.1	Pneumonie způsobená respiračním syncytiálním virem
J12.2	Pneumonie způsobená virem parainfluenzy
J12.3	Pneumonie způsobená lidským metapneumovirem
J12.8	Jiná virová pneumonie
J12.9	Virová pneumonie NS
J13	Zánět plic, původce: Streptococcus pneumoniae
J14	Zánět plic, původce: Haemophilus influenzae
J15	Bakteriální zánět plic (pneumonie) nezařazený jinde
J15.0	Pneumonie způsobená Klebsiellou pneumoniae

J15.1	Pneumonie způsobená Pseudomonádami
J15.2	Pneumonie způsobená Stafylokokem
J15.3	Pneumonie způsobená Streptokokem skupiny B
J15.4	Pneumonie způsobená jinými streptokoky
J15.5	Pneumonie způsobená Escherichia coli
J15.6	Pneumonie způsobená jinou gramnegativní bakterií
J15.7	Pneumonie způsobená Mycoplasma pneumoniae
J15.8	Jiný bakteriální zánět plic
J15.9	Bakteriální zánět plic NS
J16	Zánět plic (pneumonie) způsobený jinými infekčními organismy NJ
J16.0	Chlamydiová pneumonie
J16.8	Pneumonie způsobená jiným infekčním organismem
J18	Pneumonie, původce NS
J18.0	Bronchopneumonie NS
J18.1	Laloková pneumonie NS
J18.2	Hypostatická pneumonie NS
J18.8	Jiná pneumonie, původce NS
J18.9	Pneumonie NS
H65	Nehnisavý zánět středního ucha [otitis media nonsuppurativa]
H65.0	Akutní serózní zánět středního ucha
H65.1	Jiný akutní nehnisavý zánět středního ucha
H65.9	Nehnisavý zánět středního ucha NS
H66	Hnisavý a neurčený zánět středního ucha [otitis media suppurativa et otitis media NS]
H66.0	Akutní hnisavý zánět středního ucha
H66.4	Hnisavý zánět středního ucha NS
H66.9	Zánět středního ucha NS
H67	Zánět středního ucha [otitis media] při nemocech zařazených jinde
H67.0	Zánět středního ucha při bakteriálních nemocech zařazených jinde
H67.1	Zánět středního ucha při virových nemocech zařazených jinde
H67.8	Zánět středního ucha při jiných nemocech zařazených jinde
J01	Akutní zánět vedlejších nosních dutin [sinusitis acuta]
J01.0	Akutní zánět čelistní dutiny
J01.1	Akutní zánět čelní dutiny
J01.2	Akutní zánět čichové dutiny
J01.3	Akutní zánět klínové dutiny
J01.4	Akutní pansinusitida
J01.8	Jiný akutní zánět vedlejších nosních dutin
J01.9	Akutní zánět vedlejších nosních dutin NS
J20	Akutní zánět průdušek [bronchitis acuta]
J20.0	Akutní bronchitida způsobená Mycoplasma pneumoniae
J20.1	Akutní bronchitida způsobená Haemophilus influenzae
J20.2	Akutní bronchitida způsobená streptokokem
J20.3	Akutní bronchitida způsobená virem coxsackie
J20.4	Akutní bronchitida způsobená virem parainfluenzy
J20.5	Akutní bronchitida způsobená respiračním syncytiálním virem
J20.6	Akutní bronchitida způsobená rinovirem

J20.7	Akutní bronchitida způsobená echovirem
J20.8	Akutní bronchitida způsobená jiným určeným organismem
J20.9	Akutní bronchitida NS
J98.7	Infekce dýchacích cest nezařazené jinde
R05	Kašel
R06	Nepravidelnost dýchání
R06.0	Dušnost [dyspnoe]
R06.1	Stridor
R06.2	Sípání
R06.7	Kýchání
R06.8	Jiné a neurčené nepravidelnosti dýchání
R07.0	Bolest v hrdle
R09.1	Zánět pohrudnice (pleuritida)
R50	Horečka jiného a neznámého původu
R50.8	Jiná určená horečka
R50.9	Horečka NS
B34	Virová onemocnění neurčené lokalizace
B34.8	Jiná virová infekční onemocnění neurčené lokalizace
B34.9	Virové infekční onemocnění NS
B97	Virová agens jako příčina nemoci zařazené do jiných kapitol
B97.8	Jiné virové agens jako příčina nemoci zařazené do jiných kapitol

Doporučení validace a kontroly při implementaci

- Datum vyšetření nesmí být > dnešní datum
- Diagnóza obsahuje vybraný kód MKN nebo položku „blíže neurčeno“

Metodika vykazování hlášení – **nově doplněno**

- V rámci jednoho týdne (období pátek – následující čtvrtek) může být vykázáno v rámci jednoho pacienta pouze 1 hlášení (diagnóza)
 - V případě změny diagnózy v rámci tohoto týdne je lze změnit (API metoda PUT)
- Pokud přijde pacient na kontrolu v dalším týdnu, opět se vykazuje nový případ hlášení, i když jde o stejnou diagnózu.
- V noci ze čtvrtka na pátek probíhá k automatickému uzavírání hlášení za daný týden, po tomto termínu již nelze nahlášená hlášení měnit.

Autentizace – přístup do systému

- Systémový certifikát SÚKL eRecept

- Systémový certifikát ÚZIS ČR
- Přidělené role do registru ARI v uživatelském rozhraní

Dostupné API – odkazy

Vyhledání pacienta:

<https://api.uzis.cz/v2/index.html> (ostré prostředí)

<https://apitest.uzis.cz/v2/index.html> (testovací prostředí)

Zápis a editace ARI/ILI

<https://api.uzis.cz/registr/ARI/index.html> (ostré prostředí)

<https://apitest.uzis.cz/registr/ARI/index.html> (testovací prostředí)

Dostupné API, včetně návratových kódů – popis (více také ve swaggeru) – **nově doplněno**

API pro vytvoření, změnu, smazání jednotlivého záznamu vyšetření **/api/v1/ARI/Vysetreni**. Přijímají se požadavky na vložení/úpravu, mazání záznamu, seznam týdenních hlášení a seznam diagnóz. Jsou k dispozici tyto metody ve veřejném API.

- **/ARI/api/v1/Vysetreni**: POST pro vložení záznamu
- **/ARI/api/v1/Vysetreni/{idVysetreni}**: PUT pro aktualizaci existujícího záznamu
- **/ARI/api/v1/Vysetreni/{idVysetreni}/icp/{ICP}/pcz/{PCZ}**: DELETE slouží pro mazání vyšetření
- **/ARI/api/v1/Vysetreni/Seznam/icp/{ICP}/pcz/{PCZ}**: GET seznam otevřených vyšetření aktuálního týdne
- **/ARI/api/v1/Ciselniky/Diagnozy**: GET metoda vracející seznam diagnóz

Obsahuje identifikaci pracovníka a pracoviště + údaje o vyšetření (analogie zadávání v GUI).

Schéma s příkladem pro vkládání a aktualizaci:

```
{
  "zarizeniBase": {
    "pcz": "000",
    "icp": null
  },
  "patientRID": 1234567890,
```

```
"datumNarozeni": "1980-01-01T00:00:00",  
"datumVysetreni": "2024-09-30T00:00:00+02:00",  
"hlavniDg": "J00",  
"ili": true ,  
"vedlejsiDg": [  
  "J100"  
]  
}
```

Návratové hodnoty:

- **200** záznam uložen,
- **204** No content-vracíme v případě kdy proběhl požadavek úspěšně, ale nebyly nalezeny data pro daný dotaz
- **400** chyba vstupních dat (vrací kolekci chybových hlášek)
- **409** duplicitní/konfliktní status-vracíme v případě, kdy již existuje Otevřené vyšetření s určitým ICP PCZ, a PacientRID a další záznam by způsobil duplicitu.

V návratovém objektu je k dispozici i **IDVysetreni** nově vytvořeného záznamu a **StavKod** informující o výsledku zpracování.

Validace pro 400:

- IDVyšetření může mít maximálně 10 čísel
- IDVyšetření může obsahovat pouze čísla
- PČZ je povinné
- PČZ může mít maximálně tři čísla
- PČZ může obsahovat pouze čísla
- IČP je povinné
- IČP může mít maximálně 8 čísel
- IČP může obsahovat pouze čísla
- 42. týden (datum 07.10.2024 - 13.10.2024) jež již zpracováván KHS, nelze do něj zadávat nová hlášení
- Hlášení musí být ve stavu: \"Otevřené\"
- Nenalezena diagnóza-validace pro vedlejší diagnózu
- Hlavní diagnóza je povinná.
- Datum narození je povinné.
- Datum vyšetření je povinné
- ILI je možné nastavit pouze u diagnóz ARI. Hlášení obsahuje pouze diagnózy komplikací.
- Již bylo vloženo hlášení s IČP: 00000741 pro jiné PČZ: 000, aktuálně vkládané PČZ: 001
- Již bylo vloženo hlášení s IČP: 00000741 pro jiné IČO: 00000000, aktuálně vkládané IČO: 00000001
- Hlášení musí obsahovat alespoň jednu diagnózu ARI nebo komplikaci: PacientId:123456789, PČZ: 000, IČP: 00000741 - **vracíme při vytváření**
- Hlášení ARI ČísloPacienta: 1234567890, PČZ: 000 nenalezeno, IČP: 00000146. – **vracíme při aktualizaci**

- Hlášení ARI s ID vyšetření: 987456123, PČZ: 001 nenalezeno, IČP: 00000146.

Termíny hlášení pro zpracování dat

Pro implementaci je (z důvodu co nejnižší administrativní zátěže lékařů) doporučeno nastavení průběžného hlášení a přenos v rámci hodin, případně pak nejpozději večer za celý den. Lékař či jiný odborný personál poskytovatele zadává údaje pouze jednou v rámci běžného vyplňování zdravotnické dokumentace pacienta. Vlastní hlášení následně probíhá automaticky dle nastavení.

- Centrální zpracování dat probíhá na týdenní bázi (noc ze čtvrtka na pátek). Hlášení praktických lékařů pro dospělé a praktických lékařů pro děti a dorost bude zpracováváno krajskými hygienickými stanicemi bez dalších požadavků na poskytovatele.

Související legislativa

Vyhláška č. 306/2012 Sb. Vyhláška o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče